

OBSAH

1.	Úvod	7
2.	Terminologické vymezení koktavosti	9
2.1	Koktavost jako „dětská choroba“	10
3.	Nárys etiologických faktorů balbuties	12
3.1	Historický přehled z psychogenního hlediska	13
3.1.1	Psychogenní teorie	13
3.1.2	Neurozogenní teorie	14
3.1.3	Funkcionální teorie	15
3.2	Historický přehled ze somatogenního hlediska	16
3.2.1	Hereditární faktory	16
3.2.2	Rizikové faktory v prenatálním a perinatálním období	17
3.2.3	Infekční nemoci	17
3.2.4	Leváctví v relaci k balbuties	17
3.2.5	Sluch jako etiologický faktor balbuties	19
3.2.6	Biochemické faktory	19
3.2.7	Změny morfologických struktur CNS jako etiologický faktor balbuties	20
3.2.8	Jiné orgánové změny jako etiologický faktor balbuties	21
3.3	Kritický rozbor reflektovaných etiologických faktorů balbuties	22
3.3.1	Psychogenní báze	22
3.3.2	Orgánová báze	24
3.3.2.1	Fonační aparát	25
3.3.2.2	Respirace	26
3.3.2.3	Lateralita	27
3.3.2.3.1	Novější výzkumy fyziologických mechanismů řeči	27
3.3.2.3.2	Bobergova koncepce	29
4.	Nárys terapeutických metod balbuties	31
4.1	Terminologické vymezení	31
4.2	Diagnostika balbuties	32
4.2.1	Formulář logopedické diagnostiky	32
4.3	Záznam řečového projevu balbutika	35
4.4	Kriteria členění terapeutických metod balbuties	36
4.4.1	Medicínské metody	37
4.4.2	Mechanické metody	38
4.4.2.1	Využití zpětné sluchové vazby v logopédii	38
4.4.2.2	Využití Lee-efektu v diagnostice a terapii balbuties	39

4.4.2.3	Využití Lee-efektu v úpravě vad řeči na území bývalého Československa	40
4.4.2.4	Protetické pomůcky pro balbutiky	41
4.4.3	Cvičné metody	42
4.4.4	Psychologické metody	43
4.4.4.1	A Message from Charles Van Riper	44
4.4.5	Komplexní metody	45
4.4.6	Specifické metody	46
4.5	Některé aktuální směry v terapii balbuties	46
4.5.1	Behaviorální terapie	48
4.5.1.1	R. Webster a jeho Precision Fluency Shaping Therapy	49
4.5.2	Terapie H. H. Gregoryho	50
4.5.3	Terapie Ch. Van Ripera	51
4.5.4	Terapie F. Le Huche	52
4.5.5	In margine terapií balbuties	53
4.5.5.1	Konstrukce osobnosti	53
4.5.5.2	Metoda „Baudet“	53
4.5.5.3	Gestikulace v terapii koktavosti	54
4.5.5.4	Aplikace sofrologie v terapii balbuties	54
4.5.5.5	Metoda Martina Schwartzze	55
4.6	Možnosti terapie balbuties v České republice	56
4.6.1	Eduard Veselý: Věra koktala	57
4.6.2	Základní školy pro vadně mluvící	58
4.6.2.1	Komplexní cvičná léčba	60
4.6.2.1.1	Navozování měkké řeči	62
4.6.2.1.1.1	Dechová cvičení	63
4.6.2.1.1.2	Fonační cvičení	65
4.6.2.1.1.3	Nácvik měkkého čtení	67
4.6.2.1.1.4	Asociační cvičení	68
4.6.2.1.1.4.1	Logopedické hry	70
4.6.2.1.1.5	Řečnická cvičení	73
4.6.2.1.2	Aplikace měkké řeči ve výchovně vzdělávacím procesu na ZŠ pro vadně mluvící	75
5.	Sociální aspekty balbuties	77
5.1	Školní úspěšnost balbutiků	79
5.1.1	Setření školního prospěchu balbutických dětí	80
5.1.2	Metodologické problémy výchovně vzdělávacího procesu balbutiků	85
5.2	Vliv koktavosti na profesní orientaci balbutiků	90
6.	Organizace zabývající se pomocí balbutikům	93
6.1	Svěpomocné terapeutické skupiny balbutiků	93
6.1.1	Polski Związek Jąkających Się	96
6.1.2	The European League of Stuttering Association	97
7.	Logopedická osvěta v problematice balbuties	99
8.	Závěr	100
Literatura	.....	101
Seznam příloh	.....	103